

**Význam provázejících učitelů
v učitelské přípravě
novela zákona č. 561/2004 Sb.**

Kateřina Konrádová

16. 1. 2025

Reforma přípravy učitelů (1. období: 2021-2024)

Reforma přípravy učitelů (Memorandum o podpoře reformy přípravy učitelů a učitelek v ČR [2021](#)):

- Vybudování kultury kontinuálního zvyšování kvality postavené na společné vizi (kompetenční rámec)
- **Úzké propojení fakult s praxí (provázející učitel)**
- Rozvoj inovací přípravy učitelů a jejich podpora v regulaci
- Zvýšení otevřenosti systému (internacionalizace)
- Zvýšení atraktivity studia pro kvalitní uchazeče
- Rozvoj oborových didaktik

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ ([2020](#))

Strategický záměr ministerstva pro oblast vysokých škol na období od roku 2021 ([2020](#))

Reforma přípravy učitelů (2. období: 2025-2028)

Reforma přípravy učitelů:

- Implementace Kompetenčního rámce absolventa a absolventky učitelství do přípravy učitelů
- **Úzké propojení fakult s praxí**
- Kontraktové financování přípravy pedagogických pracovníků
- Zvyšování atraktivity studia učitelství a dostupnosti kvalifikace
- Rozvoj pedagogického, psychologického a didaktického výzkumu a tvůrčí činnosti
- Zvyšování role fakult připravujících učitele v rozvoji pedagogů v průběhu jejich kariéry

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ ([2020](#))

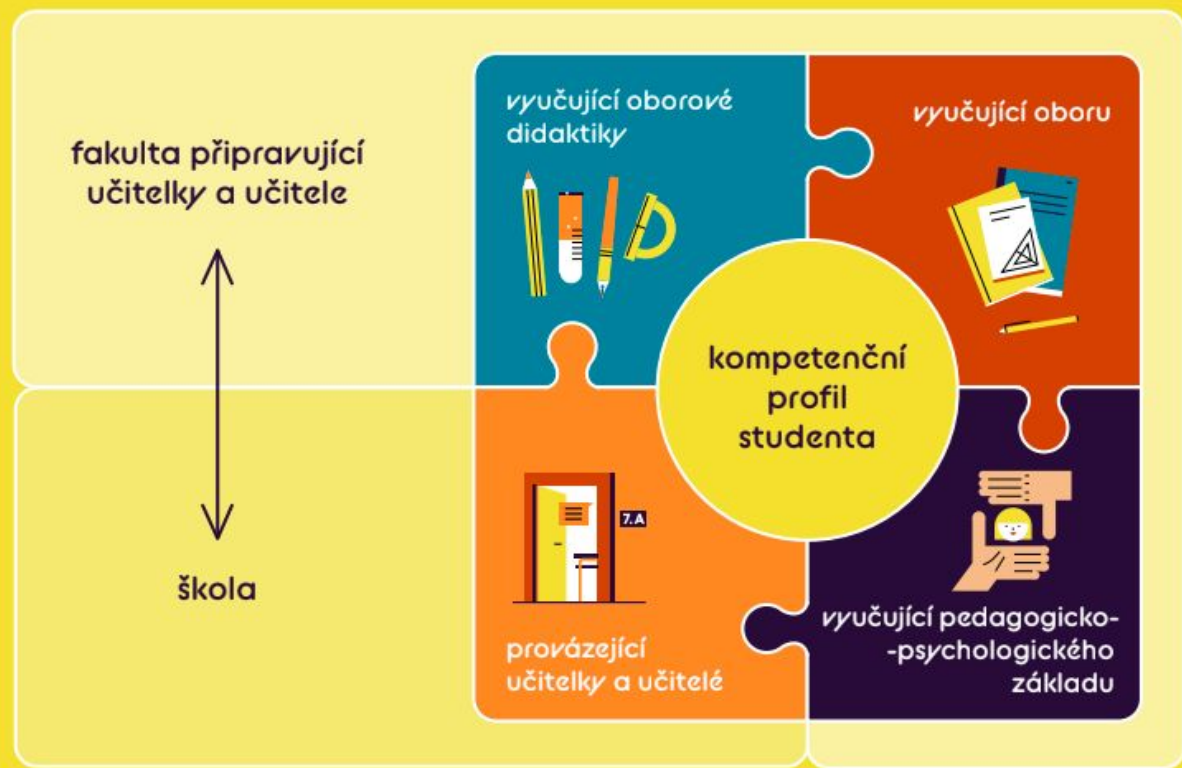
Dlouhodobý záměr vzdělávání ČR 2023-2027 ([2023](#))

Provázející učitel (popis pozice)

- **1 ze 2 typů vzdělavatelů v učitelské přípravě**
- zkušený pedagog, který ve škole, kde sám působí jako učitel, podporuje profesní růst studenta učitelství na praxi
- se studentem učitelství spolupracuje na:
 - přípravě výuky
 - její realizaci
 - následné reflexi

Máme společný cíl:

kvalitně připravené učitelky a učitele

Provázející učitel (význam pozice)

- provázející učitel = klíčový prvek pro kvalitu praxí ([Vlčková a kol. 2020](#))

největší dopad na učení dětí má **učitel**

největší dopad na kvalitu učitele má **jeho příprava**

klíčová pro kvalitní přípravu je **kvalitní praxe**

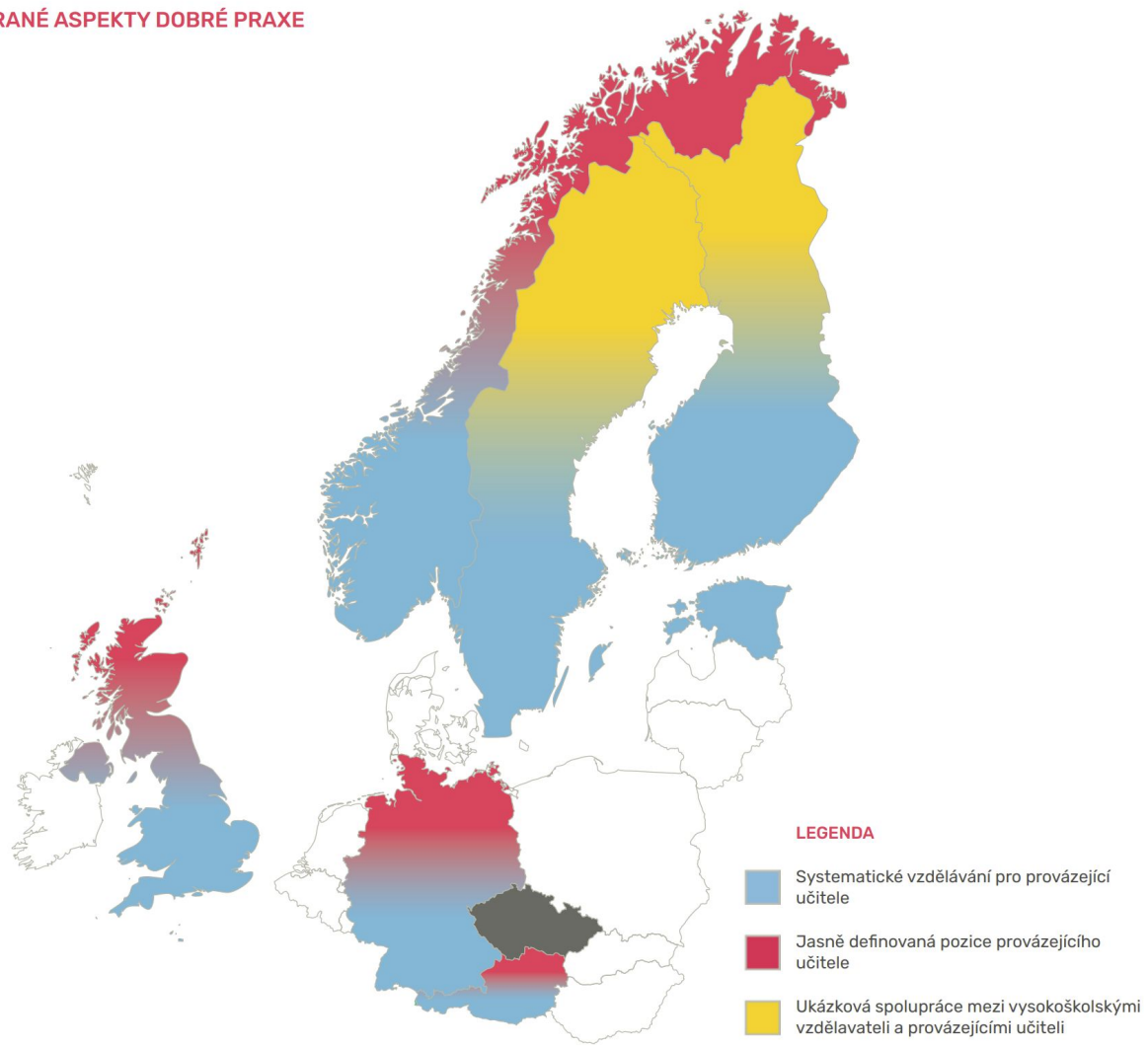

kvalitní praxi dělá kvalitní **provázející učitel**

Provázející učitel (význam pozice)

- provázející učitel = prvek “kariérního systému” učitelů ([Gardošíková a kol. 2022](#))
- provázející učitel přispívá ke zvýšení atraktivity studia, lepší profesní přípravě učitelů nebo snížení drop-out začínajících učitelů
- **provázející učitel pro výkon svojí role potřebuje kvalitní podmínky:**
 - spolupráce s vysokoškolským vzdělavatelem
 - vzdělání (dovednosti mentorské, reflektivní a pro spolupráci)
 - časové kapacity
 - finanční ohodnocení

VYBRANÉ ASPEKTY DOBRÉ PRAXE

Provázející učitel (PU) v Učiteli naživo

- 9 let zkušeností s provázejícími učiteli v programu Učitel naživo s 50 % reflektované praxe (vč. evaluace z [PAQ Research](#))
- akreditovaný **vzdělávací program** pro PU - průběžně 48 hodin/rok
 - práce s **kompetenčním rámcem PU (2020)**
 - výukové bloky + individuální mentoring pro PU, tripartity
 - rozvoj mentorských a reflektivních dovedností, porozumění roli PU, osvojení a vyjasnění „zakázky“ s fakultou
- **finanční příspěvek** 1500 Kč/měsíc
- **snížení rozsahu PPČ** dle možností vedení školy (např. využití studijního volna, snížení nepřímé ped. činnosti), **manuál** pro vedení škol a pro PU k praxím a spolupráci
- podpora **spolupráce PU a vysokoškolského vzdělavatele** (tripartity - vč. studenta)
- **komunita PU**, možnost sdílení

Systemové ukotvení pozice a podpory provázejících učitelů

- **novela zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (2023):**
 - ukotvení pozice provázejícího učitele (viz [shrnutí](#) cca 30 změn, které novela přinesla)
- **novela zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (2025):**
 - ukotvení systémové podpory pro provázející učitele (viz [shrnutí](#) cca 25 změn, které novela přinese)

Provázející učitel (legislativní vymezení pozice)

- **novela zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (2023):**
 - ukotvení pozice provázejícího učitele (§ 24c)

(1) Provázející učitel metodicky vede žáka nebo studenta jiné školy nebo vysoké školy nebo účastníka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle § 22 odst. 1 písm.

a) připravujícího se v rámci praktického vyučování, praktické přípravy nebo praxe na výkon povolání učitele.

(2) Provázejícím učitelem může být fyzická osoba, která splňuje předpoklady podle § 3 a získala praxi spočívající ve výkonu přímé pedagogické činnosti v délce 5 let.

Provázející učitel (legislativní vymezení podpory)

navazující právní úprava:

- provázející učitel vykonává specializovanou činnost (specializační pozice)
- odložená účinnost od 1. 1. 2026
- probíhající pokusné ověřování systému praxí v mezidobí od 1. 9. 2023 (1. 2. 2023) do 31. 12. 2025

provázející učitel vykonává specializovanou činnost (od 60 hodin/školní rok):

- povinné specializační studium poskytované institucemi vzdělávajícími učitele
- specializační příplatek ve výši 2 000 Kč/měsíc
- snížení rozsahu přímé pedagogické činnosti o 1 hod. (při výkonu činnosti PU v rozsahu 90 a více hodin/školní rok), o 2 hod. (při výkonu činnosti PU v rozsahu 120 a více hodin/školní rok)

Provázející učitel (pokusné ověřování systému praxí)

- školní rok 2023/2024 - 894 PU, 302 škol
- školní rok 2024/2025 - 1227 PU, 398 škol
- školní rok 2025/2026 - cca 1700 PU, cca 500 škol

Studenti a provázející učitelé zahrnutí v pokusném ověřování vykazují vyšší spokojenost s průběhem a kvalitou praxí a s organizačními podmínkami praxí a lépe hodnotí kompetence své i kompetence jiných osob zahrnutých v projektu.

Zdroje

- Reforma přípravy učitelů v ČR ([2025](#))
- novela zákona o pedagogických pracovnících ([2023](#))
- novela školského zákona ([2025](#))

- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ ([2020](#))
- Strategický záměr ministerstva pro oblast vysokých škol na období od roku 2021 ([2020](#))
- Dlouhodobý záměr vzdělávání ČR 2023-2027 ([2023](#))

- další materiály k provádějícím učitelům:
 - [web Učitele naživo](#)
 - [web Provázející učitelé](#)

učitel
naživo

Děkuji za pozornost!